

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D.Sușchevici)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Sîrbu, V.Buhnaci, D.Dulghieru)

Î N C H E I E R E

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Vintaniuc,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe
Vintaniuc împotriva Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la
anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru
absența forțată de la muncă, a penalității de întârziere și repararea prejudiciului
moral,

împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 26 august 2020, Gheorghe Vintaniuc a depus cerere de chemare în
judecată împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea ordinului de
concediere, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru
absența forțată de la muncă, a penalității de întârziere și repararea prejudiciului
moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, începând cu anul 2014 a fost
angajat în cadrul SA „Apă-Canal Chișinău” ca mașinist la instalațiile de pompare
(apeduct), sectorul stației de pompare, Departamentul stației de pompare și prize de
apă subterană.

A susținut reclamantul că, prin ordinul nr.13 din 08.07.2020, de către angajator
a fost dispusă eliberarea sa din funcție, în temeiul art.86 alin.(1) lit. g) Codul
muncii, pe motivul încălcării repetate, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă,
dânsul anterior fiind sancționat disciplinar.

A menționat Gheorghe Vintaniuc că, ordinul enunțat este ilegal și neîntemeiat,
iar în calitate de motiv al dezacordului, a conturat faptul că intimatul nu a respectat
în mod imperios procedura legală a concedierii sale.

În acest sens, a relatat că întru respectarea art.208 alin.(1) Codul muncii, până
la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul era obligat să ceară în scris
salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă
este prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării.
Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal
semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

În același context, a notat că, conform prevederilor art.210 alin.(2) din Codul muncii, ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare, cu excepția sancțiunii disciplinare sub formă de concediere conform art.206 alin.(1) lit. d), care se aplică cu respectarea art.81 alin.(3), se comunică salariatului, sub semnătură, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

A declarat că SA "Apă-Canal Chișinău" a dispus concedierea sa în lipsa unei explicații din partea acestuia, la fel nu a primit contra semnătură nici un ordin de sancționare anterioară a acestuia cu muștrare aspră.

A mai invocat, că nu a comis nici o abatere de la orarul de muncă stabilit și nu există nici un motiv care ar fi genera concedierea sa.

Ca urmare a concedierii sale ilegale, Gheorghe Vintaniuc a specificat că i-au fost aduse prejudicii materiale și morale, or, munca prestată de acesta, era unica sursă de existență pentru el, fiind unicul întreținător al familiei.

La fel, a susținut că în rezultatul concedierii sale inechitabile, angajatorul i-a cauzat suferințe psihice, plasându-l într-o situație de incertitudine și lăsând familia sa fără sursa principală de venit. Astfel, în împrejurările stabilite, în cazul în care inițial angajatorul nu și-a onorat obligațiunea privind achitarea salariului, angajatul consideră justificat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată și în privința cerinței de încasare a despăgubirii pentru cauzarea prejudiciului moral, or, dînsul până în prezent nu-și poate primi salariul, fapt ce-i creează suferințe psihice și morale.

Reclamantul Gheorghe Vintaniuc a solicitat anularea ordinului de concediere din 05.08.2020, emis în privința sa în temeiul art.86 alin.(1) lit. g) din Codul muncii, ca fiind emis contrar procedurii legale stabilite de lege; - restabilirea în funcția de mașinist la instalațiile de pompare (apeduct), sectorul stații de pompare, Departamentul stații de pompare și prize de apă subterană în cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”; - încasarea din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul său a salariului/despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la serviciu 06.08.2020 - 06.11.2020, în mărime de 23447,08 lei, reieșind din cuantumul salariului mediu lunar; - încasarea din contul SA "Apă-Canal Chișinău" în beneficiul său a penalității de întârziere în mărime de 0,3 % din sumă neachitată pentru fiecare zi de întârziere, în mărime de 28441 de lei, conform art.330 alin.(2) Codul muncii; - încasarea din contul SA „Apă-Canal Chișinău” a sumei de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciului moral și a sumei de 1000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) s-a admis parțial acțiunea.

S-a dispus anularea ordinului nr.16-s din 05 august 2020 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare față de Gheorghe Vintaniuc, mașinist la instalațiile de pompare (apeduct), sectorul stații de pompare, Departamentul stații de pompare și prize de apă subterană, sub formă de concediere în baza art.86 alin.(1) lit.g) din Codul muncii, cu începere de la 06.08.2020.

S-a restabilit Gheorghe Vintaniuc în funcția de mașinist la instalațiile de pompare (apeduct), sectorul stații de pompare, Departamentul stații de pompare și prize de apă subterană în cadrul SA "Apă-Canal Chișinău".

S-a încasat din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul lui Gheorghe Vintaniuc salariul pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 06 august 2020 – 17 noiembrie 2020, în mărime de 19734,60 lei.

S-a încasat din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul lui Gheorghe Vintaniuc prejudiciul moral în mărime de 6000 lei.

A fost dispusă executarea imediată a hotărârii judecătorești în partea restabilirii în serviciu și încasării unui salariu mediu pentru absența forțată de la muncă în mărime de 5861,77 lei.

S-a încasat din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul reclamantului cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 1000 lei.

S-a respins cerința reclamantului Gheorghe Vintaniuc împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” privind încasarea penalității de întârziere în mărime de 3% din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”. S-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 17 noiembrie 2020 și s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Vintaniuc împotriva SA „Apă-Canal Chișinău” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, a penalității de întârziere și repararea prejudiciului moral s-a respins.

Pentru a decide astfel instanța de apel a invocat că motivul de drept al concedierii intimatului nu constituie absența de la locul de muncă timp de 4 ore consecutive, care ar putea fi ulterior justificată, dar încălcarea obligațiilor de muncă și a disciplinei acesteia prin părăsirea locului de muncă, fără a coordona faptul dat cu angajatorul și a informa în prealabil angajatorul despre necesitatea învoirii.

Alegațiile intimatului vizavi de înțelegerea cu un alt coleg mașinist, Gheorghe Ciobanu de a-l înlocui pe perioada absenței sale, nu s-au adevărit în cadrul ședințelor de judecată. Din contra, în perioada litigioasă, la fața locului s-a stabilit că încăperea era deschisă, iar stația și utilajul acesteia erau fără supraveghere. Mai mult, careva cereri din partea salariatului în adresa angajatorului privind învoirea sa pentru data respectivă, ca urmare a participării în cadrul unei ședințe de judecată, nu s-au stabilit. Or, doar angajatorul dispune de dreptul de a gestiona activitatea angajaților săi, conform naturii atribuțiilor acestora și de a dispune înlocuirea unora cu alții.

Prin urmare, instanța de apel a relatat că sunt apreciate ca fiind eronate alegațiile salariatului Vintaniuc Gheorghe cu referire la faptul că acesta a fost concediat în perioada aflării sale în concediul medical, în circumstanțele în care la materialele cauzei se atestă doar o adresare a acestuia la Institutul de Medicină Urgentă în seara de 06.08.2020, dar nicidecum un act prevăzut de lege, care să ateste aflarea persoanei în concediul medical cu toate rigorile acestuia.

Mai mult ca atât că ordinul de concediere a fost emis la data de 05.08.2020.

Instanța de apel a menționat că, nu poate reține raționamentele instanței de fond prin care se afirmă că SA „Apă-Canal Chișinău” nu a respectat procedura de aplicare a sancțiunii disciplinare cu concediere aplicată în privința intimatului și anume nu a solicitat explicații salariatului înainte de concedierea sa, în corespundere cu art.208 Cod muncii.

Astfel, angajatorul a dispus efectuarea unei anchete se serviciu, datorită gravității încălcării admise. În cadrul anchetei respective, salariatul-intimat s-a folosit de dreptul de a face explicații pe marginea situației. În rezultat a fost întocmită o notă se serviciu, unde au fost incluse și explicațiile intimatului și anexate. De aici, instanța de apel a conchis că de către angajator a fost respectată prevederea legală de a solicita explicații salariatului cu privire la încălcarea imputată.

Instanța de apel a menționat că SA „Apă-Canal Chișinău”, în calitate sa de angajator, în prezența întrunirii condiției lit. g), alin.1) art.86 Cod muncii, (încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar), a fost justificat de a desface contractul individual de muncă încheiat cu intimatul, din inițiativa sa, în condițiile în care prin ordinul nr.13-s din 08.07.2020, intimatului i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă ”mustrare”, ordin în vigoare la momentul soluționării cauzei date.

La 22 martie 2021 Gheorghe Vintaniuc a declarat recurs împotriva deciziei 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului s-a invocat prevederile art.432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Relatează că circumstanțele de fapt și de drept nu au fost sesizate și elucidate pe deplin pentru soluționarea cauzei de către instanța de apel.

Astfel, instanța de apel eronat a interpretat prevederile art.86 Codul muncii, prin urmare decizia instanței de apel nu este legală, deoarece au fost aplicate eronat normele de drept material și procedural, cauza fiind examinată în mod superficial.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 februarie 2021 și a expediat copia deciziei participanților la proces la 26 februarie 2021 (f.d.159), însă la materialele dosarului lipsesc date de recepționare a deciziei recurate.

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 22 martie 2021 se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 12 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Gheorghe Vintaniuc.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Gheorghe Vintaniuc împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru